

LV

LV

LV

EIROPAS KOMISIJA

Briselē, 24.3.2010
COM(2010)124 galīgā redakcija

2008/0002 (COD)

**KOMISIJAS PAZIŅOJUMS
EIROPAS PARLAMENTAM**

saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 294. panta 6. punktu

par

**Padomes nostāju, lai pieņemtu Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu par jaunu
pārtiku, ar ko groza Komisijas Regulu (EK) Nr. 1331/2008 un atceļ Regulu (EK)
Nr. 258/97 un Komisijas Regulu (EK) Nr. 1852/2001**

**KOMISIJAS PAZIŅOJUMS
EIROPAS PARLAMENTAM**

saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 294. panta 6. punktu

par

Padomes nostāju, lai pieņemtu Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu par jaunu pārtiku, ar ko groza Komisijas Regulu (EK) Nr. 1331/2008 un atceļ Regulu (EK) Nr. 258/97 un Komisijas Regulu (EK) Nr. 1852/2001

1. PRIEKŠVĒSTURE

Datums, kad priekšlikums nosūtīts Eiropas Parlamentam un Padomei [2008. gada 14. janvāris]
(dokuments COM(2007)872 galīgā redakcija – 2008/0002COD)

Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinuma datums [2008. gada 29. maijs]

Eiropas Parlamenta atzinuma datums (pirmais lasījums) [2009. gada 25. marts]

Grozītā priekšlikuma nosūtīšanas datums [*...]

Padomes nostājas pieņemšanas datums [2010. gada 15. marts]

* Ņemot vērā norises Padomē laikā, kad Parlaments dokumentu izskatīja pirmajā lasījumā, Komisija neuzskatīja par vajadzīgu sagatavot pārskatītu priekšlikumu, bet puda viedokli par Parlamenta grozījumiem dokumentā SP(2009)3060, ko 2009. gada 11. septembrī nosūtīja Eiropas Parlamentam.

2. KOMISIJAS PRIEKŠLIKUMA MĒRĶIS

1. Atļauju izsniegšana jauniem pārtikas produktiem un to lietošana ES līmenī reglamentēta kopš 1997. gada, kad tika pieņemta Padomes Regula (EK) Nr. 258/97. Regulas projekta mērķis ir atjaunināt un darīt skaidrāku regulējumu attiecībā uz atļauju izsniegšanu jauniem pārtikas projektiem un to laišanu tirgū, vienlaikus nodrošinot pārtikas nekaitīgumu, sabiedrības veselības un patērētāju interešu aizsardzību un iekšējā tirgus darbību. Ar to paredzēts atcelt Regulu (EK) Nr. 258/97 un Komisijas Regulu (EK) Nr. 1852/2001.
2. Priekšlikuma mērķis ir Savienības līmenī racionalizēt un centralizēt atļauju izsniegšanas procedūru saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 1331/2008, ar ko nosaka

vienotu atļauju piešķiršanas procedūru. Tajā izstrādāta īpaša atļauju piešķiršanas procedūra tradicionāliem pārtikas produktiem no trešām valstīm un precizēta jaunu pārtikas produktu definīcija, aptverot jaunās tehnoloģijas, kas ietekmē pārtiku.

3. Pašreizējā procedūra papildu lietojumiem tiek atcelta, un ar pieteikuma iesniedzēju saistītās atļaujas tiek aizstātas ar lēmumu par vispārēju atļauju, izņemot gadījumus, kad noteikta datu aizsardzība attiecībā uz inovatīviem pārtikas produktiem.

3. PIEZĪMES PAR PADOMES NOSTĀJU

3.1. VISPĀRĪGAS PIEZĪMES

Padomes nostāja atbilst Komisijas priekšlikuma izskatīšanas rezultātam, ņemot vērā grozījumus, par kuriem balsojis Eiropas Parlaments.

Komisija akceptējusi visas izmaiņas, ko sākotnējā priekšlikumā ieviesusi Padome, izņemot klonētu dzīvnieku pirmās paaudzes pēcnācēju iekļaušanu priekšlikuma darbības jomā, un dažas ieviestās izmaiņas, kas izdarītas, jo ir stājies spēkā Līgums par Eiropas Savienības darbību.

3.2. SVARĪGĀKIE GROZĪJUMI, KAS IEVIESTI AR PADOMES NOSTĀJU

Padome nostājā ir iekļāvusi vairākus grozījumus, ko pirmajā lasījumā ir pieņēmis Eiropas Parlaments un akceptējusi arī Komisija.

a) Regulas mērķi

Pamatojoties uz Eiropas Parlamenta grozījumiem, ar Padomes nostāju (1. pants un 1., 2. apsvēruma) paplašināti regulas mērķi, aptverot arī vides aizsardzību un dzīvnieku labturību. Šie mērķi atbilst citiem speciālajiem pārtikas jomas tiesību aktiem, kas ir atjaunināti, un Komisija tos varētu atbalstīt.

b) Tradicionāla pārtika no trešām valstīm

Komisijas priekšlikumā noteikta vienkāršota procedūra, kuras pamatā ir paziņojums, ko iesniedz ieinteresētā persona, pirms laiž tirgū tradicionālus pārtikas produktus no trešām valstīm, pierādot, ka vēsturiski šo produktu lietošana bijusi nekaitīga.

Padome šo procedūru noraidījusi, jo uzskata, ka Eiropas Pārtikas Nekaitīguma iestādei būtu jāsniedz zinātnisks atzinums un vajadzīga apspriešanās ar dalībvalstīm par atļauju laist ES tirgū tradicionālus pārtikas produktus no trešām valstīm. Padome toties vienojusies par īpašu procedūru (11. panta 3. punkts un 11. panta 5. punkts) ar īsāku termiņu (9 mēneši 18 mēnešu vietā). Šo kompromisu Komisija var atbalstīt.

c) Nanotehnoloģijas

Attiecībā uz nanotehnoloģijām Eiropas Parlaments aicināja ieviest nanomateriālu juridisku definīciju un šo produktu obligātu marķēšanu.

Attiecībā uz marķēšanu Padome uzskata, ka marķēšanas noteikumi pēc vajadzības katrā atsevišķā gadījumā būtu jānosaka lēmumā par atļauju.

Padomes nostājā (3. panta 2. punkta a) apakšpunkta iv) punktā un 3. panta 2. punkta c) apakšpunktā) paredzēta inženierijas ceļā iegūta nanomateriāla definīcija un sistemātiska novērtēšana un pirmstirdzniecības atļauja visām pārtikas sastāvdaļām, kas satur nanomateriālus.

Šos grozījumus Komisija var atbalstīt.

d) Dzīvnieku klonēšana

Padomes un Eiropas Parlamenta nostāja par klonēšanu ievērojami atšķiras. Eiropas Parlamenta grozījumi atbalsta to produktu izslēgšanu no darbības jomas, kuri iegūti no klonētiem dzīvniekiem un to pēcnācējiem, un aizliegumu lietot pārtiku, kura iegūta no klonētiem dzīvniekiem un to pēcnācējiem, vai kā atkāpšanos — moratoriju, līdz stājas spēkā speciāls tiesību akts. Šādi izslēdzot produktus no darbības jomas, līdz tiek pieņemti speciālie tiesību akti par klonēšanu, izveidotos situācija, kad nebūtu saskaņotu ES tiesību aktu, kas būtu piemērojami tad, kad tiktu atcelta pašreizējā regula par jauniem pārtikas produktiem.

Padome uzskata, ka būtu vēlams, lai klonēšanas dažādos aspektus risinātu speciāls tiesību akts par klonēšanu. Taču Padome arī piekrīt, ka regulai par jauniem pārtikas produktiem būtu jāpaliek piemērojamai, aptverot pārtiku no klonētiem dzīvniekiem, līdz stājas spēkā speciālais tiesību akts. Turklāt Padome ir vienprātīgi piekritusi pārtikas produktus, kas iegūti no klonētu dzīvnieku pirmās paaudzes pēcnācējiem, iekļaut jaunu pārtikas produktu definīcijā, kurā paredzēts, ka, pirms produktus laiž tirgū, jāsaņem tirdzniecības atļauja.

Ar Padomes nostāju (24. panta 2. punktu) ieviests arī pienākums Komisijai iesniegt Eiropas Parlamentam un Padomei ziņojumu par visiem aspektiem, kas saistīti ar pārtiku, kura ražota no klonētiem dzīvniekiem un to pēcnācējiem, vēlāk vajadzības gadījumā iesniedzot tiesību akta priekšlikumu.

Komisija neatbalsta no klonētu dzīvnieku pēcnācējiem iegūtas pārtikas iekļaušanu darbības jomā, tāpēc nevar piekrist Padomes nostājai (3. panta 2. punkta b) apakšpunkts). Komisijas nostāja ir saglabāt juridisko *status quo* attiecībā uz pārtiku, ko ražo, izmantojot jaunus pēcnācēju ieguves paņēmienus, piemēram, klonēšanu, un līdz šā gada beigām sagatavot paredzēto ziņojumu.

Pašreizējā un pārskatītā jauno pārtikas produktu definīcija attiecas uz visiem pārtikas produktiem (arī uz gaļu un pienu) no dzīvniekiem, kuri

iegūti ar jauniem reprodukcijas paņēmieniem (piemēra, ar klonēšanu), bet nevis uz pārtikas produktiem no dzīvniekiem, kuri iegūti ar konvencionālajiem reprodukcijas paņēmieniem (t. i., ar paņēmieniem, kas tika lietoti, pirms stājās spēkā Regula (EK) Nr. 258/97).

Komisija uzskata, ka nav pamatoti darbības jomā iekļaut pārtikas produktus no klonētu dzīvnieku pēcnācējiem, kas iegūti ar konvencionāliem pēcnācēju ieguves paņēmieniem, un ka uz pārtikas produktiem no klonētu dzīvnieku pēcnācējiem attiecināt pirmstirdzniecības atļauju režīmu būtu neproporcionāli regulas mērķiem, jo īpaši pārtikas nekaitīguma mērķim, un tas neatbilstu Līgumam par Eiropas Savienības darbību. Turklāt šāds noteikums neatbilstu ES starptautiskajām saistībām.

e) Datu aizsardzība

Lai pārtikas nozarē veicinātu inovāciju, ar Komisijas priekšlikumu ieviesta iespēja aizsargāt jauniegūtus zinātniskus pierādījumus un ar autortiesībām aizsargājamus zinātniskos datus. Padomes nostāja atbalsta un pastiprina šos pasākumus (16. panta 1. punkts un 16. panta 4. punkts), nosakot attiecināmības kritērijus datu aizsardzībai un uz 5 gadiem paredzot atļauju, kas tiktu saistīta ar pieteikuma iesniedzēju. Komisija var atbalstīt šos grozījumus.

f) Pielāgošana Lisabonas līgumam

Pēc Lisabonas līguma stāšanās spēkā, ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienības darbību 290. un 291. pantu, Padomes nostāja tika pielāgota.

Papildu kritēriji, lai precizētu 3. panta 2. punkta a) apakšpunkta i) līdz iv) punktā iekļautās definīcijas, kuras saistītas ar jaunu pārtikas produktu apakš kategorijām, c) apakšpunkta inženierijas ceļā iegūta nanomateriāla definīciju un d) un e) apakšpunktu, kas attiecas uz tradicionāliem pārtikas produktiem no trešām valstīm, tiktu paredzēti ar īstenošanas tiesību aktiem. Komisija uzskata, ka noteikt šos kritērijus ir pasākums, kura mērķis ir papildināt nebūtiskus elementus regulā un kurš jāpieņem, izmantojot deleģētos aktus.

Attiecībā uz inženierijas ceļā iegūta nanomateriāla definīcijas pielāgošanu zinātnes un tehnikas attīstībai un starptautiskā līmenī pieņemtām definīcijām Komisija uzskata, ka situācijā, kad Padomes nostājā, kas pieņemta pirmajā lasījumā, nav noteikuma, kas atļautu pārskatīt definīciju un pielāgot to tehnikas attīstībai, šai vajadzībai ieviešama parastā likumdošanas procedūra. Tādējādi definīcija neatbilstu labākajām zinātnes atziņām, un tas negatīvi ietekmētu inovāciju pārtikas nozarē. Šādi pielāgojumi ir paredzēti, lai grozītu nebūtiskus elementus regulā, un tie būtu jāpieņem, izmantojot deleģētos aktus¹.

¹ Komisijas ziņojums Padomē 2010. gada 15. martā.

Iepriekšminēto iemeslu dēļ Komisija iebilst pret minētajiem noteikumiem Padomes nostājā.

Komisija nevar akceptēt 36. apsvērumu pašreizēja redakcijā par apspriešanos ar ekspertiem, sagatavojot deleģētos aktus. Komisija 2009. gada 9. decembra paziņojumā par LESD 290. pantu ir paudusi politisku apņemšanos sistemātiski apspriesties ar ekspertiem no dalībvalstu iestādēm, izņemot gadījumus, kad šādam sagatavošanās darbam nav vajadzīgas jaunas īpašas zināšanas. Tomēr, ņemot vērā, ka Līgumā nav paredzētas ekspertu grupas, tām nevar būt oficiāla institucionāla loma. Tāpēc noteikumus attiecībā uz ekspertu iesaistīšanu, sagatavojot deleģētos aktus, nevajadzētu iekļaut pamataktos.

Visbeidzot attiecībā uz laikposmu, kurā var celt iebildumus pret deleģētajiem aktiem, Komisija uzskata, ka Padome nav sniegusi pietiekamu pamatojumu triju mēnešu laikposmam. Komisija uzstāj uz divu mēnešu laikposmu (ko var pagarināt par vienu mēnesi) un nevar atbalstīt šo Padomes grozījumu.

Tāpat Komisija nevar atbalstīt šādu pasākumu pieņemšanu ar īstenošanas aktiem:

- procedūru jaunu pārtikas produktu statusa noteikšanai (4. panta 4. punkts);
- lēmumu par to, vai konkrētais pārtikas veids ietilpst darbības jomā (5. pants);
- trešo valstu tradicionālas pārtikas saraksta atjaunināšanu (11. panta 5. punkts);
- sīki izstrādātu noteikumu pieņemšanu, lai īstenotu procedūru attiecībā uz tradicionāliem pārtikas produktiem no trešām valstīm (11. panta 7. punkts);
- Savienības saraksta atjaunināšanu datu aizsardzībai, pirms beidzas datu aizsardzības piecu gadu laikposms (16. panta 5. punkts);
- īstenošanas pasākumu pieņemšanu sabiedrības informēšanai (17. pants);
- pārejas posma pasākumu pieņemšanu attiecībā uz neizskatītajiem pieprasījumiem (27. panta 2. punkts);
- atļautu pārtikas produktu Savienības saraksta atjaunināšanu (28. panta 8. punkts).

4. SECINĀJUMI

Komisija ir akceptējusi visas izmaiņas, ko priekšlikumā ieviesusi Padome, izņemot klonētu dzīvnieku pirmās paaudzes pēcnācēju iekļaušanu priekšlikuma darbības

jomā, un ierosinājumus pielāgot Lisabonas līgumam vairākus ar komitoloģiju saistītus noteikumus. Tāpēc Komisija nevar atbalstīt Padomes nostāju.

PIELIKUMS

Komisijas paziņojums

Padomes 2009. gada jūnija politiskā vienošanās paredzēja, ka inženierijas ceļā iegūtu nanomateriālu definīcijas pielāgošana zinātnes un tehnikas attīstībai un vēlākām starptautiskā līmenī pieņemtām definīcijām jāizdara saskaņā ar regulatīvo kontroles procedūru. Pašreizējā Padomes nostājā, kas pieņemta pirmajā lasījumā, pielāgot definīciju paredzēts, tikai pieņemot papildu kritērijus tās precizēšanai.

Pirmkārt šis grozījums nozīmē, ka pašas definīcijas pielāgojumi būtu iespējami, izmantojot parasto likumdošanas procedūru. Komisija iebilst pret šādu ierobežojumu, jo tādējādi definīcija neatbilstu labākajām zinātnes atziņām un tas negatīvi ietekmētu inovāciju pārtikas nozarē.

Turklāt Komisija iebilst pret papildu kritēriju pieņemšanu definīciju precizēšanai ar īstenošanas tiesību aktiem saskaņā ar LESD 291. pantu. Komisija uzskata, ka, pieņemot šos kritērijus, tiktu papildināti regulas nebūtiskie elementi un tādējādi tie tiktu pieņemti ar deleģētajiem aktiem saskaņā ar LESD 290. pantu. Tas attiecas arī uz definīcijām 3. panta 2. punkta a) apakšpunkta i) līdz iv) punktā attiecībā uz jaunu pārtikas produktu apakškategoriām, uz 3. panta 2. punkta c) apakšpunktu par inženierijas ceļā iegūtiem nanomateriāliem un uz 3. panta 2. punkta d) un e) apakšpunktu, kas attiecas uz tradicionāliem pārtikas produktiem no trešām valstīm.